

Z 27 spisov Nového zákona až 21 má v svojom názve označenie „list.“ Toto označenie iste nie je náhodné, preto si pozornosť vyžaduje štúdium Pavlových listov aj po formálnej stránke, aby sme našli odpoveď na otázku, či Pavlove listy majú podobnosť so spôsobom písania listov vtedajšej doby a ak áno, aby sme určili túto charakteristiku. Ďalšou otázkou je, či pri formovaní listov nemali vplyv aj iné disciplíny tej doby, predovšetkým rétorika.

Za posledných 20-30 rokov biblického štúdia sa začala užívať tendencia, uplatňovať niektoré pravidla rétoriky na štúdium biblických textov, osobitne na Pavlove listy. Prejavuje sa to najmä v snahe aplikovať na niektoré časti písaného listu pravidlá, ktoré používala grécka a latinská rétorika na hovorené slovo. Podľa antickej rétoriky bola reč delená podľa tejto schémy:

1. Exordium: V tejto časti sa všeobecným spôsobom predstavila problematika. Niektorí označujú exordium aj názvom proemium. Úlohou exordia je urobiť poslucháča nakloneným, pozorným a ochoftným prijať to, čo rečník hovorí.

2. Narratio: V tejto časti sa predstavil stav problematiky, najlepšie vo forme nejakého príkladu.

3. Argumentatio: Bola to hlavná časť reči. Obsahoval aj Probatio, kde sa ponúkol dôkaz alebo potvrdenie. Má osloviť rozum, vôľu a city. Na základe vonkajších svedectiev, dokumentov, písomných dokumentov a pod. a schopnosti rečníka malo presvedčiť poslucháča.

4. Peroratio: Nachádzalo sa na konci reči a v skratke zhrňalo problematiku, aby rečník ešte raz potvrdil v poslucháčovi to, čo jeho reč obsahovala. Aristoteles rozlišoval 3 druhy reči:

1. Deliberatívna reč: (deliberatio - rozhodnutie, v gréčtine sa nazýva symbouleuo- dať radu k akcii, k činnosti). Išlo o reč pred zhromaždením, najmä politickým a jej cieľom bolo povzbudiť poslucháčov, aby zaujali postoj či rozhodnutie k nejakej konkrétnej veci prednesej v reči.

2. Právna reč: Jej cieľom bolo vyzvať zhromaždenie o zaujatie postoja vo veci nejakej kauzy, súdneho prípadu. Nie v zmysle prijať rozhodnutie, ale v zmysle posúdiť prípad.

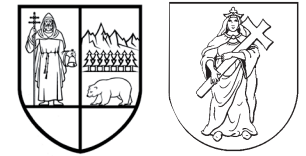
3. Oslavná reč: Išlo o reč, ktorej účelom bolo chváliť alebo karhať niektorú vlastnosť alebo osobu (nazýva sa aj epidiktická reč, z gréckeho slovesa epaineo - obdivovať). Z toho dôvodu sú autori, ktorí sa pokúšali a pokúšajú hodnotiť jednotlivé listy Pavla a ich štruktúru podľa kritérií gréckej a rímskej rétoriky. Otázkou ostáva, či je možné aplikovať rétoriku na epistografiu, to jest pravidlá hovorenej reči na písanú formu listov. Rétorika je určená pre ústnu formu, jej úlohou je dať pravidlá rétorovi - rečníkovi, ktorý sa obracia k publiku. Samozrejme, hovoríme o rétorike vo vznešenom zmysle, nie v ironickom ako to niekedy berieme dnes. Rétorika je ars loquenti - umenie v rozprávaní. Rétorika nie je na to, aby poukázala na nejaký fakt, ale aby presvedčila. Spomeňme si na dnešné reklamy. Ich úlohou nie je poukázať na nejakú skutočnosť, ale presvedčiť. List ale nie je rečou. Uplatňovať isté pravidlá rétoriky na list je však oprávnené. Totiž list sám o sebe v staroveku nepredpokladal čitateľov, ale poslucháčov, lebo list nebol čítaný, ale počúvaný. Bol jeden - lektor, ktorý čítal a ostatní počúvali. Preto niektoré postupy rétoriky sú pochopiteľné obsiahnuté v listovej korešpondencii. Pamätajme na to, že my sami, keď rozprávame, používame rétorické figúry bez toho, aby sme si to uvedomovali. Používame prirovnania, metafory atď. bez toho, aby sme nad tým uvažovali. Robíme to automaticky.

pokračovanie v nasledujúcom čísle

František Trstenský

Farská Rodina

Nedel'a zoslania Ducha Svätého

Pre vnútornú potrebu farnosti Spišská Belá - dobrovoľný príspevok 0,10 €

31. mája 2009 č. 23/09

kontakt 052/4581386, 0905694717, <http://rkfarnost.spisskabela.sk/>

Toto je naše milované dieťa.

Slávnosť prvého sv. prijímania by mala byť slávnosťou detí za účasti tých najbližších, teda Boha a rodičov.

Keď dieťa prichádza na svet počatím sú pri tom traja, obaja rodičia a Boh, ktorý tvorí nesmrteľnú dušu.

Keď sa dieťa krstom rodí pre večný život otec s matkou hrdo predstupujú pred služobníka Cirkvi a deklarujú: „Toto je naše milované dieťa.“

Keď dieťa ochorie, obaja rodičia by hádam urobili všetko, aby bolo zdravé.

Keď ide o výber škôlky, školy či školského zariadenia obaja rodičia chcú pre svoje dieťa len to najlepšie.

Keď rodičia vychovávajú svoje dieťa, obaja mu idú rovnocenným príkladom.

Keď ...

Žeby išlo o nejaký idealizmus? Dúfam, že nie v každej rodine.

Keď mnohé, v živote často nepodstatné veci pre dieťa, sú záujmom oboch rodičov, o čo viac by malo byť záujmom oboch rodičov svojim vlastným príkladom odprevať svoje dieťa k Božiemu oltáru aj pri jeho prvom sv. prijímaní.

To je hlavný dôvod, prečo by som veľmi chcel, aby obaja rodičia boli veľmi blízkou súčasťou liturgickej slávnosti prvého sv. prijímania svojho dieťaťa.

Ide o veľké duchovné dobro deti, preto urobme pre nich všetko, aby ich prvé stretnutie s Eucharistickým Kristom bolo pre nich veľkým duchovným zážitkom.

Pozývam rodičov, starých rodičov, krstných rodičov a súrodencov prvoprijímajúcich deti, ale aj ostatných farníkov k sviatosti zmierenia.

Peter, farár

Farské oznamy na nasledujúci týždeň

1. O pomoc pri **upratovaní** kostola pred 1. sv. prijímaním dňa 5.6.2009 večer po sv. omši prosíme rodičov detí zo starej školy (Štefaniková).
2. **Nácvik** pred 1.sv. prijímaním bude v stredu o 17.00hod pre deti a rodičov starej školy a hneď po sv. omši pre deti a rodičov novej školy.
3. **Zbierka** na katolícke masmédiá bola v Spišskej Belej 571,92€, v Strážkach 49,38€, v Krížovej Vsi 175€. Pán Boh zaplatí!
4. Z pohrebu Alžbety Urbanskej **darovali** na kostol 35€. Pán Boh zaplatí.
5. V týždni je **prvý piatok** v mesiaci, spovedať budeme vo štvrtok a piatok od 15.30 – 16.30 hod. V Krížovej Vsi v stredu od 17.15 hod.
6. **Chorých** navštívime v stredu.
7. Prvoprijímajúce deti budeme **spovedať** v sobotu 6.6.2009 od 9.00hod. do 11:00 Prosíme rodičov a rodinných príslušníkov prvoprijímajúcich detí, ak môžu, aby sa vyspovedali v týždni.

Rozhodnutia Európskeho parlamentu majú pre Slovensko d'aleko väčší význam ako si mnohí z nás uvedomujú. Je dôležité, aby sme v ňom mali kvalifikovaných a skúsených zástupcov, ktorí poznajú problémy nášho regiónu a majú chuť ísť s novou energiou do formovania Európy a Slovenska v nej.

2 Ján Hudacký - kandidát na poslanca do Európskeho parlamentu

Spoločensky sa Ján Hudacký angažuje od roku 1992, ale aktívne sa k politike dostal až po získaní mandátu poslanca EP v roku 2004.

Východiskom pre vstup Jána Hudackého do politiky boli v minulosti rozhovory s naším komisárom v Európskej komisii a jeho dobrým priateľom Jankom Figel'om. Spája ich región dvoch dedín neďaleko Vranova, kde vyrastali. Ako športovca futbalistu mu neraz pri ich rozhovore o slovenskej politike, vo futbalovom žargóne pripomenul, že je treba radšej prevziať zodpovednosť - obuť kopačky, obliecť dres a zapojiť sa do hry na ihrisku, ako anonymne pokrikovať na hráčov z hľadiska.

V súčasnosti pôsobí v Európskom parlamente ako poslanec za KDĽ. Je členom výboru pre Priemysel, výskum a energetiku a tiež členom výboru pre Ekonomiku a menové záležitosti. Európske inštitúcie, a teda aj Európsky parlament, priamo alebo nepriamo, ovplyvňujú výrazným spôsobom životy miliónov ľudí v jednotlivých členských krajinách. Je preto dôležité, aby si občania uvedomili dôležitosť svojich rozhodnutí, komu dávajú mandát zastupovať ich v EP, aby dôsledne zastupovali ich sociálne, ekonomické ale aj duchovné záujmy. Medzi najdôležitejšie aktivity Jána Hudackého v EP zahrňuje prácu na energetickej legislatíve, kde v mnohých prípadoch podporoval prostredníctvom pozmeňovacích návrhov väčšiu liberalizáciu energetického trhu s cieľom vytvorenia lepšieho konkurenčného prostredia, a teda väčšieho tlaku na ceny energií

Vol'te zodpovedne, podľa vášho presvedčenia. Dávame do pozornosti Jána Hudackého, kandidáta Prešovského a Košického regiónu na poslanca do Európskeho parlamentu za KDĽ.

Viac info na www.hudacky.sk

LITURGICKÝ PREHĽAD			Spišská Belá	Strážky	Krížová Ves
NE	31. 5.	Zoslanie Ducha Svätého Sk 2, 1-11 1 Kor 12,3b-7.12-13 Jn 15,26-27	7.30 9:00 10:30 18.30	9.00	10:30 16.30K
PO	1. 6.	Sv. Justína, mučeníčka, spomienka Tob 1, 3;2, 1b-8 Mk 12,1-12	18.30		18.00
UT	2. 6.	Sv. Marcelína a Petra, mučeníkov, ľub. spomienka Tob 2, 9-14, Mk 12,13-17	18.30	17.30	18:30 K
ST	3. 6.	Sv. Karola Lwangu a spoločníkov, spomienka Tob 3, 1-11a. 16-17a Mk 12,18-27	6:30 18.30		18.00
ŠT	4. 6.	féria Tob 6, 10-11;7,1.9-17;8,4-9a Mk 12,28b-34	15.00+ 18.30	17.30	18.00
PI	5. 6.	Sv. Bonifáca, biskupa a mučeníka, spomienka Tob 11,5-17 Mk 12, 35-37	6:30 18.30	17.30	18.00
SO	6. 6.	Sv. Norberta, biskupa, ľub. spomienka Tob 12, 1.5-15.20 Mk 12, 38b-44	16:00 s 18.30	15:00 s	17.30
NE	7. 6.	Najsvätejšia Trojica, slávnosť Slávnosť prvého svätého prijímania v Sp. Belej Dt 4, 32-34.39-40 Rim 8, 14-17 Mt 28, 16-20	7.30 9:00 Š 11:00 P 18.30	9.00	10:30 16:30 K

+ adorácia K - kolónia s - sobáš so sv. omšou **Š - Štefanikova škola P - Petzvalova škola**

ÚMYSLY SVÄTÝCH OMŠÍ

	SPIŠSKÁ BELÁ:	STRÁŽKY	KRÍŽOVÁ VES:
Ne	10.30 za pož. Evy Pajerovej (60.nar.) 18.30 † Ján Sedlák	Zdr. a B. p. Amálie 70.nar.	Na úmysel kňaza
Po	† z rodiny Vojčinových		O Božiu pomoc pre Jána Tkáča k 50. nar. a jeho rod.
Ut	† Anna, Mária, Vincent Britanák a Anna Kubová	† Martin Krempaský	
St	18:30 † Ondrej, Paulína, Ján a ost. z rod.		O Božiu pomoc a zdravie pre Františka
Št	† Mária, Ondrej a Anna	† Tomáš, Júlia	† Mária Pavličková
Pi	18:30 † Helena, Michal a Jozef	† Mária, Jozef	† Ľudmila Pavličková
So	† Ladislav, Štefan a Bož. pož. a pomoc pre rod. Hangurbadžovu		† Margita Mešárová
Ne	7.30 za pož. Magdy a Antona Hatalo- vých (30.výr. sobáša)	na úmysel kňaza	Podakovanie za 20 r. man- želstva